

Tanulmány a Ranger Harci Kötelék által végrehajtott harci műveletekről a szomáliai Mogadishuból¹⁵⁰

1994. szeptember 19.

James O. Lechner százados

IOAC 4-94

Szomália egykori nemzetének és népének története nem más, mint a nélkülözés, az alárendeltség és az erőszak története. Manapság az anarchia és a hadakozó csoportok földje, ahol a népesség túlnyomó része a legegyszerűbb mezőgazdasági állapotok között él. A városok elpusztult romhalmazok, melyekért a versengő klánok küzdenek. Mikor az aszály további teherként zúdult az ország belsejében dolgozó parasztok nyakába 1991 és 1992 folyamán, az egész országban kitört az éhínség. Mivel hatalmas szüksége volt a szomáliai népnek a kívülről érkező élelemre, a part menti kikötők köré gyűlt össze. Ezek a városi központok azonban csak túlszűfoaltságot, betegséget és rémületet hoztak a helyi hadurak zsarnoksága alatt, akik fosztogatták a külföldi segélyeket. Az eredmény nagyarányú halálozás lett, mely növelte az egyébként is siralmasan szenvedő nép bajait. Ez az örvénylő szenvedés volt az oka, hogy Bush elnök az ENSZ-szel karöltve segélyküldetést indított a céllal, hogy a kikötők és az ország nagy részét biztosítsák. Az invázió ideiglenes biztonságot hozott és lehetővé tette a segélyek és a remény áramlását Szomáliába. Ezekből a kezdetekből jön a harc narratívája. Ahhoz, hogy megértjük a szélsőségeket és a kemény eseményeket, melyek következnek, a konfliktus gyökereit komolyabban meg kell vizsgálni.

Szomália különböző politikai és kulturális szélsőségek keresztmetszetében él. Helyzetéből adódóan, mely Afrika szarvánál található, dominálja a szomszédos tengeri utakat, felkeltvén jó néhány ázsiai és európai ország érdeklődését. Az iszlám lángja az arabokat és a

---

¹⁵⁰ Az eredeti angol nyelvű változat elérhető:

<https://mcoepublic.blob.core.usgovcloudapi.net/library/DonovanPapers/other/STUP5/G-L/LechnerJamesO%20%20CPT.pdf>

Koránt hozta el a part menti falvakba és a sivatagba. Az iszlám a klánoknak harcos vallást adott a kezébe és továbbá csökkentette a haláltól való félelmet. A part menti részek olasz gyarmatosítása, továbbá a szomszédos Szahara sivatag¹⁵¹ (sic!) együttesen a tengertől tették függővé a gazdasági életet. Ez leginkább a part menti halászfalvak megjelenésében mutatkozott meg, melyek közül a legnagyobb Mogadishu (sic!), mely a déli partszakasz közepénél található. Miután az ország elnyerte a függetlenségét, a szovjet, a brit és az olasz befolyásra építettek. Barré elnök irányítása alatt a fiatal országot felzárkóztatták a 20. századhoz, azáltal, hogy létrehozták a kőolaj-alapú ipart, műszaki támogatást és természetesen hatalmas és halálos fegyverzenált kértek a szovjetektől. Mindezen tényezők befolyásolták a ma létező Szomáliát, nyomukat otthagya, mint dísz egy épület homlokzatán. Mindezek ellenére a szomáliai nép bázisa és kultúrájának lényege továbbra is az afrikai törzsiségbe vetett gyökeireik. Ez az az erő, amely hajtja Szomália politikai gépezetét, elidegeníti a népét és jellemzi hozzáállását és kilátásait. A törzsiség a szomáliai kultúrának alapvető jellemzője, mely magába szívta a külső hatásokat és újraformálta azokat a jelenben (sic!).

Napjainkban Szomália az anarchia földje. Olyan hely, ahol semmilyen hivatalos vagy elismert kormány sincs hatalmon. A népesség teljesen megosztott, törzsek vagy klánok vonalai körül mozog. Siddi Barre (sic!) kormányának bukása olyan vákuumot hozott létre, mely összeomlasztotta az egész országot, csak a törzsek maradtak meg a velük járó hatalmi vitákkal és ellenségeskedéssel. A kitört polgárháborúban a városok gazdagabb negyedei, melyekre mediterrán építészet (!) volt jellemző, teljesen elpusztultak. Az olajipar egy szempillantás alatt eltűnt a szovjet tanácsadók távozása után, a finomítók pedig a rozsdá áldozatai lettek. De a legpusztítóbb Szomália számára a rendőrség és a hadsereg szétesése volt, ami lehetővé tette a rivális klánoknak, hogy modern fegyverekhez és lőszerhez jussanak, melyeket korábban a szovjetek vittek oda. Most már, állig felfegyverezve, a klánok egyre pusztítóbb csatákat vívtak a városokban, különösképp Mogadishu közelében. Ez biztossá tette, hogy semmilyen központi erő sem emelkedhet ki az országból és lehetővé tette a hadurak felemelkedését a klánok élére.

---

¹⁵¹ A Szahara sivatag területe valójában jóval távolabb, a mai Szudán területének északi részén ér véget.

A kilencvenes években, mikor megkezdődött az aszály, a part menti klánok tökéletes helyen voltak ahhoz, hogy megszerezzék az érkező segélyeket. Kifosztották a szállítmányokat és terrorizálták az önkénteseket. A külföldi munkások helyzete tovább rontotta a már amúgy is súlyos helyzetet a part menti részeken, ez pedig erősítette az ENSZ-t, hogy cselekedjen. Nem sokkal később az amerikai tengerészgyalogosok és a 10. hegyi hadosztály katonái más külföldi katonákkal együtt biztosították a városokat és a vidék nagy részét.

A dulakodó klánok visszaolvadtak a városok romjaiba és vártak, hogy mi lesz az eredménye az invázióknak és a segélyeknek. Korlátozott erőikkel a fegyvereseknek vissza kellett vonulniuk az utcákról az erősen felfegyverzett civil teherkocsijaikkal együtt – melyeket „technical”-nak hívtak –, ezeket vagy elrejtették, vagy elpusztították. Idővel az ország nagy része lecsendesedett, Mogadishu kivételével, ahol kényelmetlen tűzszünetet tartottak fent az ENSZ-erők. Az ENSZ szerette volna lefegyverezni a klánokat, de próbálkozásai csak igen kis részét érintették a hatalmas fegyverkészleteknek, melyek szinte minden háztartásban megtalálhatók voltak. Minden férfi birtokolt valamit, aki elég idős volt ahhoz, hogy hordhasson egy AK-47-es gépkarabélyt vagy egy RPG tankelhárító rakétavetőt. Az ENSZ látva, hogy képtelen lefegyverezni a lakosságot, különösképpen Mogadishuban, elfogadta a status quót. Később bevezettek egy rendszert, melyben törvényes volt minden személynek birtokolni egy lőfegyvert, amit regisztrációs kártyához kötöttek. A nagy fegyvereket, mint géppuskákat vagy RPG-eket, viszont továbbra is tiltották. A klánok ekkor még mindig nem reagáltak semmilyen szervezett módon a békefenntartók jelenlétére. Ez erősítette azt a hibás következtetést, hogy meghunyászkodtak, ezért az ENSZ sikeresnek és befejezettnek nyilvánította az inváziót és rendfenntartást, melyet „Remény Visszaállítása hadműveletnek” kereszteltek. Az amerikai harci csapatok létszáma drasztikusan csökkent, Szomália nagy részének rendfenntartása a külföldi csapatokra hárult, melyek között olaszok, pakisztániak, malájok és egyiptomiak voltak. 1993 tavaszán a hadművelet második fázisa beindult, melyet Egyesült Nemzetek Szomáliai Műveletének (UNOSOM II) kereszteltek. A hangsúlyt a klánok közötti koalíció létrehozása kapta és ezen keresztül a nemzetépítés. A klánok többsége úgy látta, hogy mindenki jól jár ezzel, ezért beleegyeztek az ENSZ indítványába, mindössze egy klán volt kivétel ez alól. A kivétel a Habr-Gedir klán volt, melyet a szomáliai hadsereg

egykori tábornoka, Mohamed Farrah Aidid vezetett. Aididre kezdetben úgy tekintettek, mint kulcsemberre a szomáliai tárgyalások során. Viszont Aididnak és a klánja szervezetének, a Szomáli Nemzeti Szövetségnek (SNA) ambiciózusabb céljai voltak. Egész Szomália területén szerettek volna hatalmat szerezni, különösképpen ellenségeikkel, a Mahdisokkal szemben, akiket Aidid személyes riválisa, Al-Mahdi vezetett.

Aidid és az SNA úgy döntött, hogy a hatalmat a kulcsfontosságú Mogadishu városában próbálja megszerezni. Aidid elutasította az ENSZ által támogatott tárgyalásokat és lassacskán újrakezdte a polgárháborút. A klánok közti harc folyamatosan zajlott egész tavasszal és nyáron is, míg Aidid nem érezte elérkezettnek az időt, hogy nyíltan szembeszegüljön magával az ENSZ-szel is. Június 5-én SNA-milicisták rajtaütöttek pakisztáni békefenntartó járőrökön, akik közül az egy napig tartó tűzharcban huszonnégyen estek el. Boutros Boutros Ghali ENSZ-főtitkár vezetésével elfogadtak egy határozatot, melyben a „felelősök” letartóztatását kérték, és kifejezetten Aididot nevezték meg fő felelősnek. A határozatot június 6-án fogadták el; a normandiai partraszállás 49. évfordulóján és ez bizonyítottan újraindította az amerikai katonai műveleteket. Kordonozási és kutatási műveleteket és közvetlen támadásokat hajtottak végre Aidid rejtékhelyei ellen, beleértve ezeket a Mogadishu városában található ott-honát is, melyet egy AC-130H és Cobra harci helikopter hajtott végre. Minden kísérlet sikertelen volt és csak azt eredményezték, hogy Aidid elrejtőzött. Júliusban Aidid azzal emelte tovább a tétet, hogy a milicistáinak parancsba adta, „öljenek amerikaiakat”. Az SNA sikeresen végrehajtotta ezt a parancsot augusztus 10-én, mikor rajtaütöttek egy katonai rendész HMMV-n¹⁵². A járművet egy távirányított akna elpusztította, mind a négy utas életét vesztette. E támadás után Les Aspin védelmi miniszter utasításba adta, hogy az Egyesült Államok Különleges Műveleti Parancsnoksága (SOCOM) hozzon létre Egyesített Különleges Műveleti Csoportot (JSOTF), melyet bevethetnek Szomáliában. A JSOTF-nak az a különleges utasítása lenne, hogy elfogják Mohamed Farrah Aididot és minden egyéb fontos SNA-személyt.

---

¹⁵² A szerző konzekvensen kihagy egy betűt a HMMWV terepjáró rövidítéséből, ezt külön nem jelölöm minden alkalommal.

A JSOTF-ot néhány különleges műveleti egységből hozták létre. Én magam tűztámogató tiszt FSO voltam a 75. Ranger ezred 3. zászlóaljának Alfa századában, mikor a JSOTF-et létrehozták. A harmadik zászlóaljból egy század került a JSOTF-hoz, ami családottságomra a Bravo század lett. Viszont a Bravo század FSO-ja vészhelyzeti szabadságon volt éppen, ezért engem választottak, hogy helyettesítsem a küldetés idejére. A Bravo század Fort Braggbe lett áthelyezve augusztus közepén, hogy csatlakozzon az alkalmi harci kötelék egyéb elemeihez. Az egyesített egységeket hivatalosan Ranger Harci Köteléknek nevezték és a következő elemekből épült fel:

- Egy támadó alegység
- Egy biztosító alegység
- Egy gépesített földi alegység
- Integrált repülő alegység
- Parancsnoksági alegység

A támadó alegységet a különleges műveleti egység személyezte adta, melyet helikopter segítségével a célpont tetejére szállítanak. Miután földet érnek, a támadó alegység feladata a célszemélyek elfogása és biztosítása, melyet „értékes áru”-nak (PC) hívnak. A támadó alegység hajtaná végre a behatolást és az épület vagy járművek megtisztítását a PC helyzeténél.

A támadó alegységet támogatja ebben a küldetésben a biztosító alegység. Ez két csökkentett erejű rangerszakaszból állt, melyeket további 4 különálló alegységre vagy Chalk-ra osztottak fel, ezek körbeveszik a célpontot, majd gyorskötél segítségével megérkeznek és a célpont körül reteszállást (BP) alakítanak ki. A rangerek küldetése elsősorban a támadó alegységgel szembeni külső beavatkozás megakadályozása volt, a másodlagos küldetés pedig a terület lezárása, hogy megakadályozzák a szökést. A támadó alegység és a biztosító alegység együtt dolgoznak és együttesen támadó erőnek nevezték őket. A Bravo század további támogatást nyújt a gépesített földi erővel, melyek .50-es kaliberű géppuskákkal és Mark 19-es gránátvetőkkel ellátott HMMV-k voltak. Azonnal, amint elindult a támadó erő, a járművek megindultak a reptérről egyenesen a célpont felé, hogy megerősítsék a területet. Amennyiben szükséges, 5 tonnás teherautókat, valamint szállító HMMV egységeket is lehetett csatolni a konvojhoz azzal a céllal, hogy a támadó erőt ki és/vagy be tudják vinni a városba. A Bravo század továbbá azt a feladatot kapta, hogy a Ranger Harci Köteléket védje.

A Ranger Harci Kötelék a saját integrált repülő eszközeit használta a küldetés végrehajtásához és azok sok kritikus feladatot láttak el. Ezek az eszközök több forgó szárnyú szállító (12 db) támadó (4 db) és felderítő (2 db) gépből álltak. Amint a hírszerzés megadja a célpontot, a felderítő madarak a célpont helyzetét behatárolják és vezetik a légi támadó erőt a leszállási zóna (LZ) fölé. Ez kritikus volt, ugyanis az LZ a célpont tartózkodási helye fölötti épület tetején volt. A szállító madarak elvitték a támadó erőt a célpontig, ahol gyorskötél segítségével kirakták őket. A szállítás után a szállító madarak többsége biztonságos távolságba vonul vissza, majd körpályára áll és várja a jelet az egységek kivonására. Néhány helikopter a célpont fölött marad és támogatást nyújt a földi egységeknek. Ezek a helikopterek 2 madarat jelentettek, melyeknek a fedélzetén mesterlövészek vannak, akik pontos tüzet adnak az érkező szomálikra. A mesterlövészeket ebben a fedélzeti lövészek támogatják. A mesterlövész madarakon kívül négy harci helikopter¹⁵³ további támogatást adna, amennyiben szükség van rá. Egy parancsnoki és irányító helikopter és még egy szállító helikopter, mely kutató és mentő osztagot szállított, a közelben maradt. A kutató és mentő osztag orvosi és mentő személyzetből állt, arra az esetre, ha lelőnének egy helikoptert.

Mint a Bravo század tüztámogató tisztje, a küldetés közben az én feladatom volt a támogató tűz biztosítása a biztosító alegységnek. A tényleges tűzszabályozást, amennyiben lehetséges, az én tüztámogató csapatom (FIST) előretolt figyelői (FO) végeznék. A célpont körül minden „Chalkhoz” tartozott egy előretolt figyelő, melyek 360 fokos megfigyelést biztosítottak. Ha érintkezés van valamely BP-nél, és támogató tűzre van szükség, akkor a csapat FO-ja szól nekem és engedélyt kér vagy a mesterlövész madár, vagy a harci helikopter használatára. További három FO volt járműszakaszhoz csatolva és még egy a kutató és mentő osztaghoz, így összesen magamat is bele-számolva 9-en voltunk. A harci alegység a célterületen belül saját magát látná el támogató tűzzel. Ahogy a rangerek megpróbáltak

---

¹⁵³ Az angol eredetiben a „gunship” kifejezés szerepel, ami alapvetően a felfegyverzett szállító repülőeszközök megjelölésére utal. Repülőgépek esetén a csaterepülő kifejezés használatos, azonban helikopterek esetében nincs megfelelő fordítása. Ez esetben a helikopter oldalsó ajtaja előtti részen lévő, erre a célra kialakított „öbölben” elhelyezett géppuskákkal felszerelt Blackhawk helikopterekről van szó.

olyan szűk területet lezárni, amekkorát csak lehetett, egyértelművé vált, hogy többségében minden harci esemény, ahol tűztámogatást lehetne igénybe venni, velünk történe. Ezért úgy döntöttek, hogy mi kapjuk meg az elsőbbségi használatot, amint a terepre érünk.

Amint megjött a felhatalmazás a védelmi minisztertől, a Ranger Harci Köteléket azonnal felvonultatták Mogadishuban augusztus vége felé. Az első dolgunk bázis létrehozása volt, ahol a személyzeti szállást és a parancsnoki központot felállíthatjuk. Ez a bázis egy nagy elhagyott hangárban volt a mogadishui reptér északnyugati felében. Annak ellenére, hogy a reptéren belül volt, amit az egyiptomi békefenntartók őriztek, a kötelék felállított egy saját védelmi kerületet is azon belül. Ez a kerület a hangárt és néhány egyéb épületet foglalt magában, amit parancsnoki központként és taktikai műveleti központként (TOC) használtak. Később, néhány aknavető támadás után homokzsákoköblöket építettek a kerületen belül, hogy megvédjék a kisebb helikoptereket. A telephely a gurulóút és a fő rámpa mellett volt a reptéren. Ez ideális helyet és könnyű hozzáférést biztosított a maradék helikopterekhez, melyeket később szintén homokzsákburkolással védtek. A rangereken és az egyiptomiakon kívül a reptéren orosz, olasz, román, új-zélandi és amerikai ENSZ-erők is voltak.

A biztosított bázis létrehozása mellett az első napokat arra használtuk, hogy megismerjük Mogadishu városát. A 10. hegyi hadosztály eligazítást adott, majd a csekély mennyiségű hírszerzést is megosztotta velünk. Továbbá összekötő tisztet (LNO) is cseréltünk, így a 10. hegyi hadosztály tűztámogató tisztje, 1LT John Breen eligazított a használt eljárásokról és a közelmúltbeli eseményekről. Mogadishuban töltött első estéim egyikén Breen hadnaggyal repültem légi járőrözésre, melyet éjjel-nappal végzett egy repülő alegység a 101-esből, mely a 10. hegyi hadosztályt támogatta. Ezeket a járőrözéseket „szemek Mogadishu fölött”-nek hívták, s az volt a céljuk, hogy folyamatosan figyeljék a klánokat, valamint folyamatos amerikai jelenlétet biztosítsanak a város különböző részeiben. A sok ENSZ-et ért éjszakai támadás hírével ellentétben két és fél óras repülésem közben nagyon kevés mozgást láttam a városban.

Mogadishuban már a Ranger Harci Kötelék megérkezése előtt lekfették a hírszerzési hálót. Aidíd kifinomult és nehezen elfogható ellenfélnek bizonyult. A biztonsága érdekében egy sor intézkedést vezetett be, otthagya a belvárosban található házát és csak a rokonságánál szállt meg. Sosem maradt egy helyen két esténél többet,

folyamatosan változtatta a szokásait, néha hatalmas konvojjal közlekedett néha csak egy testőrrel. Akárhova ment Aidíd, biztonsági kocsit ment előtte, amely biztosította a területet, majd később szerep, de figyelmes őrséget állt. Aidíd sokszor áruhát is öltött, nem egyszer nőnek álcázta magát. Mindezt a tömött mogadishui városnegyedekben mindenféle egyenruha nélkül. Ezen védelmi intézkedéseken felül a szómáliaiak homogén faji és klánbéli jellemzői igencsak megnehezítették, hogy behatoljunk az infrastruktúrájukba.

Ezen nehézségek ellenére néhány tényező a TF Ranger oldalán is állt. Aidíd mogadishui uralmát egyrészt kláni kapcsolatok, másrészt a félelem tartotta fent; ez biztosította őt, viszont nem tette népszerűvé. Tovább nehezítette ezt az a nagylelkű ENSZ-jutalom, amelyet Aidíd vagy valamely rangos SNA-tiszt utáni értesülésekért lehetett kapni. Így ellátták a Ranger Köteléket folyamatosan beérkező „forró” jelentésekkel, melyek hat küldetést eredményeztek október 3. előtt, de gyakrabban szakadatlan gyakorlatba torkollottak, melyekben „felkészülés” és „lenyugvás” szorosan követte egymást.

Az átfogó hírszerző törekvések ellenére az első küldetést egy SNA-akcióra válaszul indították el, s nem saját akaratból. Az első éjszakánkat rövid és hatástalan aknavető-támadás tette feltűnővé, amely igencsak távol csapódott be a hangártól, a kifutótól és a parttól. A második este megismételték a támadást, de ezúttal a TOC épületébe és a körülötte parkoló helikopterekbe csapódtak be a lövedékek. Négyen szenvedtek könnyebb sérüléseket és a harci kötelék parancsnoka, William Garrison vezérőrnagy gyors választ rendelt el annak érdekében, hogy visszanyerjük a kezdeményezést és elkerüljük a „bunkerkomplexust”¹⁵⁴. Azt a parancsot kaptuk, hogy támadjuk meg az elsőszámú SNA-célpontot a 10. hegyi hadosztály célpontlistájáról. Ez a Lig Lagato ház volt. A harci kötelék a sötét kora reggeli órákban szállt fel és gyorsan behatolt 0309-kor a célépületbe. Néhány légi jármű némi könnyű automata tüzet észlelt befelé menet, de egyik járművet sem találták el. A küldetést akadálymentesen véghez vittük, és az egységet a nagy pilótaszakértelem segítségével kivonták egy iskola zsúfolt udvarán keresztül. Kilenc személyt ejtettek fog-

---

¹⁵⁴ Mentális állapot, amikor a kezdeményezést elveszítő, védelembe kényszerített alakulat kénytelen tétlenségre kárhozhatni magát. Negatívan befolyásolja a csapatok morálját, ami kihathat és hátrányosan érintheti az esetleges támadó bevetéseket is.

lyul, de kiderült, hogy csak ENSZ-munkások és szómáliai örök voltak. Ahogy később kiderült, az épület az SNA második embere, Oszmán Atto tulajdonában volt, aki napközben kiadta az ENSZ-nek irodai használatra. A személyek rosszkor voltak rossz helyen és amint átadták őket az ENSZ-nek, szabadon is engedték őket. A küldetés sikeres végrehajtása ellenére a média a küldetést „elpuskázottnak” titulálta. Ez, továbbá a mogadishui megérkezésünk kiterjedt beszámolója a Ranger Harci Kötelék és a média rossz viszonyának a kezdetét jelentette. A küldetés továbbá azt eredményezte, hogy a Ranger Harci Kötelék parancsnokainak innentől kezdve pozitív megerősítést kell szerezniük minden célpontról a küldetések megkezdése előtt.

Szeptemberben a TF Ranger további öt küldetést hajtott végre. Sorrendben: rajtaütés a régi orosz bázison szeptember 6-án, rajtaütés a Dzsiálu háznál / rendőrségen szeptember 14-én, támadás a Rádió Mogadishu ellen szeptember 17-én, támadás Oszmán Atto garázsá ellen szeptember 18-án, Oszmán Atto elfogása szeptember 21-én. A küldetések nagy része nagyon kevés harccal járt az SNA és a rangerek között, kivétel ez alól Oszmán Atto elfogása.

Oszmán Atto az SNA második embere volt és fő finanszírozója. Szeptember 21-én, miután korábban sikertelenül kísérelték meg elkapni a garázsában, felfedezték és elfogták Mogadishu utcáin. Miután a felderítő madarak észlelték Attót egy örrel egyetlen járműben, azonnal hajszolni kezdték. Atto nyitott utcákon való elfogásának bizonytalan körülményei miatt mindössze a támadó alegység hatolt be, a rangerek a levegőben maradtak készen a segítségnyújtásra. A támadók Atto kocsija közelében szálltak le ezzel arra kényszerítették őt, hogy megálljon és beszaladjon a szomszédos épületbe. A testőre, akinél egy AK-47-es volt, megpróbált ellenállni, de semlegesítették egy szándékos, lábat érő találattal. Ez jól ábrázolja a küldetések visszafogottságát eddig a pontig. Az épületen belül Attót gyorsan megtalálták és elfogták, továbbá azonnal kihozták őt egy rögtönözött LZ segítségével, amelyet a tetőn állítottak.

Ezen a ponton a helikoptert, amelyen én utaztam, behívták a körpályáról, hogy átvegye a mesterlövész madár helyét, amelyik elfogta Attót. Ez előre kitalált forgatókönyv alapján zajlott le, mely azt szolgálta, hogy a célpont fölött mindig legyen két madár segítségnek. Az én célpont fölötti látószögemből tökéletesen követtem a földi eseményeket. A támadók lassan és szándékosan csökkentették a kerületet

az épület körül és felkészültek a kivonásra. A szomáliaiak a saját részükről a kerület peremeinél puhatólózta kis 2-3 fős csoportokban. A távolban pedig nagy tömegek kezdtek el gyülekezni, melyeket az SNA toborzott a nyers, de hatásos riasztóikkal, az égő abrónccokkal. Annak ellenére, hogy kevés fegyvert láttam az emberek kezében, nyilvánvalóan a célpont felé haladtak megfontolva, lassan. Mindkét mesterlövész madár és a támadó helikopterek is tüzet nyitottak támogatásképpen, miközben kivonták a földi egységeket a tetőről. Biztos vagyok benne, hogy ha tovább maradtak volna az épületben, a mi segítségünkre is szükség lett volna a kihozásukhoz. Miközben ez történt, néhány fegyveresre tüzet nyitottunk, az ellenség minimum 15 fő veszteséget szenvedett a helikopterek által.

Ez a küldetés több dologra világított rá. A támadó alegység mindössze egy óráig volt a földön. Az előző küldetésekre alapozva úgy gondoltuk, hogy az SNA nem tud hatékonyan reagálni abban az esetben, ha egy óránál rövidebb idő alatt végzünk. Ez a küldetés igazolta ezt. Továbbá az is egyértelmű lett, hogy bárhol sikeresen támadhatunk Mogadishu belül. Az én helyzetemből azt figyeltem meg, hogy a gépeinket könnyű tűz alá vették. Kiderült, hogy a szomáliak 15 RPG-rakétát és jó néhány lőfegyvert irányítottak a helikoptereink felé. Meggondolatlanul úgy véltem az ellenség jártasságából és a pilótáink képességeiből kiindulva, hogy sérthetetlenek vagyunk a földi tüzzel szemben. Ebben hittem továbbra is annak ellenére, hogy a következő héten egy „szemek Mogadishu fölött” gépet lelőttek, melyben három amerikai veszítette életét.

Atto sikeres elfogása után folytattuk Aidíd keresését és frissítettük a „legkeresettebb” SNA-vezetők listáját. Ezek között volt Omár Szalad Elmi, Aidíd elsőszámú tanácsadója és Issza Mohamed Sziád. Október 3-án vasárnap, a 3. ranger zászlóalj létesítésének 10. évfordulóján a hírszerzés megerősítette ezen emberek találkozáját további Aidíd-támogatókkal együtt egy Mogadishu belvárosában található házban, mélyen a Habir-Gedir területén belül. Ez az épület a hírhedt SNA-erőd közelében volt, a Bukara (sic!) piac területén, az Olympic Hotel közelében.

Ahogy az szokássá vált, vasárnapokon szünetet kaptunk a folyamatos kiképzések alól. Ennek ellenére állandóan készenlétben voltunk, hogy bármikor lecsaphassunk Aidídra vagy az SNA-vezetésre, és az elmúlt 24 órában kétszer volt riadó, majd annak lefújása. De most délután a parton pihentünk vagy röplabdáztunk a bázison.

Ahogy láttam a nyugodt helyzetet, megragadtam az alkalmat és eltekintettem attól, hogy a bázison létesített TOI TOI mobil wc-eket használjam és beszivárogtam a pilóták és oroszok által használt lakókocsik mellékhelységébe.

Miután visszatértem a titkos trónolásomról, arra lettem figyelmes, hogy mindenki felajzva rohagál a hangárban és épp késésben vagyok egy eligazításról a TOC-ban. Omár Szalad Elmit és Issza Sziádot is látták az Olympic Hotel közelében és meg is erősítették azt. Gyorsan átfutottunk az utolsó perces egyeztetéseken a küldetéshez és elindultunk a madaraink felé. Mivel már késő délután volt és ezek az eredmény nélküli tevékenységek már megszokottak voltak, így odakiabáltam a barátomnak, LT Lee Ryswyknek (sic!), hogy: „Egy perc múlva jövök, várj meg, aztán megyünk együtt burkolni.”

Néhány perc múlva, miután felszálltunk a helikopterekre, vissza is hívtak minket a TOC-ba. A küldetést azonban nem halasztották el, csak frissítették az ismereteinket. Az eredeti célpontot elhibázták majdnem egy háztömbbel és az új jelentés alapján, amely a felszállási parancs megadása előtt pár pillanattal érkezett, már pontos célpontunk volt. Ahogy a TOC az új épületre helyezte át a figyelmét, mi is végrehajtottuk a szükséges módosításokat a terven és újra elindultunk a madarak felé. Ahogy beszálltunk a helikopterekbe, szinte azonnal fel is szálltunk, az idő nagyjából 1530 lehetett. Nyugat felé indultunk el és a közeli sivatag felett szálltunk. Fokozatosan fordultunk kelet felé és alacsonyan és gyorsan repültünk a város felé.

Mindössze néhány percet voltunk a levegőben, mikor a pilóták figyelmeztettek, hogy már csak egy perc van a célig. Hamarosan a mi madarunk, melyet Ray Frank és Mike Durant főtörzszászlós vezetett, elkezdett lassan leereszkedni a homokfelhőn keresztül, melyet a támadó alegység leszállásakor kavartak fel. Egy hosszú percen át tartó várakozás után, miközben a pilótáink megpróbálták a brownout-on keresztül utat törni, végre leeresztettük a kötelünket. Kiürítettük a helikoptert és gyorsan leereszkedtünk harmincháromcöt láb¹⁵⁵ magasságból.

Minden küldetésen szórványos lövéseket és robbanásokat lehetett hallani, ahogy a támadó alegység behatolt és megtisztította az épületeket. Ezúttal automata fegyvereket és koncentrált puskatűzetet lehetett tapasztalni észak felől. Minket az épület délnyugati sarkán raktak le,

---

¹⁵⁵ Nagyjából 9–11 méter.

ahol összekapcsolódtunk a ranger BP-vel, mely szintén a délnyugati sarkon volt. A harc hangja azt mutatta, hogy a bajtársaink a két északi sarkon lévő BP-vel kapcsolatba léptek az ellenséggel. Nagyjából 1540-kor földet értünk és gyorsan elhelyezkedtünk az utcasarkokon és sikátorokban.

Észleltük az égő gumi riasztó rendszert, hallottuk a sok lövést, de nem tudtuk, hogy a mi pozícióinkat célozzák-e vele. Ez nagyjából 10 percig tartott, majd elkezdtek megjelenni kisebb nagyobb tömegek a riasztó rendszer hatására, melyek puhatolták a pozícióinkat és haladtak a célépület felé. Nem észleltek minket és néhányan közömbösen besétáltak a tüzelési zónánkba, ahol azonnal semlegesítve lettek, nagy meglepetésükre.

Ahogy elkezdett feltűnni nekik, hogy merre is vagyunk, a fegyveresek tüzet nyitottak ránk és sokkal óvatosabban közeledtek. Továbbá használták azt az ismerős taktikát, hogy fegyvertelen nőket küldtek kifigyelni és szó szerint megmutatni nekik, merre vagyunk. Mindezen felül néhány civil is járkált az utcákon, akik a dolgukra mentek a célépületbe, vagy csak a területen keresztül sétáltak ártatlanul. Egy nő az én pozícióm elé sétált, miközben mi egy utca végén lévő célpontot semlegesítettünk. Felemelte a kezét reménykedve abban, hogy nem lövik le, de nagyon nyugodtan közeledett. Visszafogottan tüzelünk az első órában a klántársaikkal ellentétben. A másik félelmetes taktika, melyet a klánok használtak, az volt, hogy nők mögött közeledtek felénk. Mi csak egy pontig néztük el ezt a taktikát majd önvédelmi okokból tüzet nyitottunk.

Ahogy folytatódott a harc, az északkeleti sarkon lévő FO-m a mesterlövész madarak támogatását kérte. Ugyanekkor az én pozícióm éppen próbálta kideríteni egy ellenséges lövész helyét. Hagytam, hogy az FO-m irányítsa a bevetést, mivel úgy gondoltam, hogy ugyanaz a célpont támadja őket is, mint minket.¹⁵⁶ A mesterlövész madár nem találta meg a célpontot, viszont néhányszor átrepült a célterület fölött és a fedélzeti lövésszel a vélt lövész helyzete felé lőtt. Az első átrepülés után felvettem a kapcsolatot Clifton Wolcott főtörzszászlóssal és átadtam neki az én célpontom adatait. A következő néhány átrepülés során a célpontot nem találta meg, szóval a

---

¹⁵⁶ Ez minden bizonnyal hibás feltételezés, mivel Lechner és alegysége a délnyugati sarkán volt a célterületnek, míg a másik alegység az északkeletin, így közvetlen tüzzel nem támadhatta őket ugyanaz az ellenséges csoportosítás.

bevetés véget ért és visszatért a körpályára. Viszont a lövész madár visszatért egy perc múlva dél-észak irányban repülve a mi pozícióink előtt. Hirtelen a helikopter jobbra billent, én azt hittem egy pillanatra, hogy a pilóta megpróbál jobb pozícióból tüzelni. Hamarosan észrevettem azonban, hogy valami nincs rendben, majd észleltem, hogy a farokrotor nem forog és a helikopter egyenetlenül forog. Láttam Wolcottot és a másodpilótát, Donovan Briley főtörzszászlóst szenvedni az irányítással, miközben a madár eltűnt a háztetők mögött nagyjából 500 méterre kelet felé. Később tudtam meg, hogy a helikopter visszajött utoljára még egyszer megnézni a célpontot, de eltalálta egy RPG.

A hír azonnal megérkezett, hogy lelőtték egy helikopterünket. Az idő nagyjából 1620 volt. Az északkeleti sarkon lévő BP-nél 1LT Tom Ditomasso (sic) az emberei felével együtt elindult a roncs felé. Ahogy a helikopterek a roncs fölött köröztek, a SAR osztag parancsot kapott, hogy kötéllal ereszkedjen le. Ahogy a pilóta egyenesben tartotta a gépet, azt is eltalálta egy RPG, miközben a csapat még a köteleken volt. Tartotta a gépet még néhány másodpercig, hogy az utolsó ranger is leereszkedhessen, majd visszatért a bázisra, ahol a futópályára zuhant. Még a légcsavarak abba sem hagyták a forgást, mikor a pilóta, Dan Jollatta főtörzszászlós már át is szállt egy tartalék madárba, melyet felpörgetett és visszatért a harcba.

A célépületnél biztosítottuk a PC-t és felraktuk őket a támadó erő egy részével a járműszakasz 5 tonnás teherautóra és a HMMVk-re. A járműszakasz nagyjából 1600-nál érkezett meg és összekapcsolódott a Támadó Erővel az épület nyugati oldalánál. A köteles leereszkedés során egy ranger, Todd Blackburn közlegény leesett a kötélről (körülbelül 40 láb¹⁵⁷ magasságról) és súlyosan megsérült. Amikor a járművek megérkeztek Danny McKnight alezredessel, ő azonnal két géppuskás¹⁵⁸ és egy szállító HMMV-t utasított Blackburn evakuálására. A célépülettel szemben indultak el, majd siettek dél felé, az én helyzetemmel szemben, a reptér irányába. Út közben rajtuk ütöttek,

---

¹⁵⁷ Körülbelül 12 méter.

¹⁵⁸ Az eredeti angolban a „gunjeep” kifejezés szerepel. Ez általában könnyűszerkezetű, nyitott kialakítású, géppuskával felszerelt terepjáróra utal, azonban a HMMWV zárt kialakítása miatt nem felel meg a fent használt kifejezésnek.

de sikerült átküzdeniük magukat, az egyik géppuskást, Dominic Pillát elvesztették út közben egy fejet ért találat révén.

A járművek megmaradt része és a támadó erő azt a parancsot kapta, hogy induljanak el a lezuhant helikopter felé és erősítsék meg a SAR és ranger alegységeket, akik már ott vannak. Ahogyan elkezdtünk kelet felé haladni a járművek előtt, az órára pillantottam és láttam, hogy 1630 van. Arra gondoltam, hogy ha ez az egész nem történt volna meg, akkor már ilyenkor kivontak volna minket a harci ővezetből, mivel most léptük át az egy órát. Ezt gyorsan kivertem a fejből, miközben a csata hangjai erősödni kezdtek és elkezdtem aggódni a bajtársaim és a lezuhant helikopter személyzete miatt. Félelmeim megalapozottak voltak, mivel mindkét pilóta életét vesztette a zuhanáskor. Mindazonáltal a gép síkban tartása lehetővé tette, hogy a legénység és a rangerek túléljék a zuhanást. A rangerek és a SAR csapat, akik a szomáliaiak előtt néhány másodperccel érkeztek a helyszínre, azonnal tűz alatt voltak és jónéhány ember megsebesült.

Ahogy a támadó erő megmaradt része haladt kelet felé, egyre növekvő ellenállásba ütköztünk. Az egyre növekvő, szemből jövő tűz mellett utánunk is egyre több szomáliai jött üldözve minket. Lelassította hajszejükben őket azonban a LAW-rakétát kreatívan használó egyik ranger. Nagyjából két háztömböt haladtunk kelet felé a célépülettől a roncs irányába, mikor hirtelen balra vagy észak felé fordultunk. Eddig a pontig a járművek követtek minket, viszont, mivel a keskeny utcába már nem tudtak utánunk jönni, ezért egy másik úton észak felé indultak.

Mielőtt balra fordultunk volna, a támadó alegység csapatai elhaladtak a parancsnoki alegység mellett, ahol én is tartózkodtam, így már előttem voltak. Ahogy haladtunk észak felé, az út felfelé emelkedett, a tulsó oldalán pedig barikád húzódott. Hirtelen az egyik FOM, aki a BP-nél volt velem, találatot kapott a derekánál és összeesett. Egy 4 támadóból álló csapat a fal mellett haladt előttem jobbra. Hirtelen eltalálta őket egy automata fegyver sorozattüze, amely a velük szembe lévő faltól jött. A vezető, SFC Earl Filmore azonnal életét vesztette és másik kettő megsebesült. A túlélők azonnal egy kis sikátorba ugrottak tőlük jobbra. A támadó alegység többi tagja megrohmozta a tőlem jobbra lévő épületet.

Az épületen belül, jobbra tőlem egy szomáli család volt egy férfival, egy nővel és nagyjából három gyerekkel. Egy AK-47-est találtunk, amelyet azonnal üzemképtelenné tettünk. Körülöttünk a

rangerek mentek előre és felvették a harcot a szomálikkal, biztosították az utcasarkokat és viszonyoztak minden tüzet irányított sorozatokkal. Golyók csapódtak a körülöttünk lévő falakba és gyakran hallottam a fejem fölött elhúzó töltények suhogását. A parancsnoki alegység rajtam kívül a CO-ból (CPT Mike Steele) és két RTO-ból állt össze, megállt az épülettel szemben, ahol az AK-t találták. Láttam a velünk szemben lévő párkány sarkán a torkolati tűz villanásait, ezért tüzet nyitottam. A fegyverem hangja zavarta a parancsnokot a rádió használatban ezért előrébb mentem 5 métert, ahol korábban a támadó csoportot eltalálták. A sikátorban lévő csoport vezetője, aki már csak egy méterre volt tőlem figyelmeztetett a bejövő tüzre. Csatlakoztam egy M203-as lövészhez, aki a támadó csoport tagja volt és egy fa mögött volt fedezékben és hárman tüzet nyitottunk a párkány felé.

Hirtelen egy talicska jött elő az egyik oldalsó utcából és elkezdett felénk közeledni. Az M203-as lövész azt kiabálta: „Ki tudja, mi lehet benne?” Szó nélküli mindketten tüzet nyitottunk és hatástalanítottuk a férfit. Elődeink bejrúti és vietnami leckéiből tanulva nem bízunk semmit sem a véletlenre.

Miután újra tüzet nyitottunk a párkányon lévő ellenségre további egy-két percen keresztül, eszembe jutott: ha annyira rossz a helyzet, hogy nekem is harcolni kell, akkor itt az idő légi támogatást kérni. Mindez idő alatt az elsődleges rádiómat figyeltem, de nem hallottam semmit. A tartalék rádiómat, ami egy kézi FM rádió volt, bekapcsoltam és azonnal kaptam egy sürgős üzenetet LT Ditomasso (sic!) melletti FO-tól aki kérvényezte a harci helikopterek bevetését. Azt jelentette nekem, hogy a csoportjukban 8 sérült van az utcán, akikhez nem tudnak eljutni, mivel zárótűz alatt vannak. Azonnal jóváhagytam a kérvényét, de közölte, hogy az elsődleges rádiója elromlott. Ez megmagyarázta, miért nem hallottam semmit az enyémen. Azonnal átvettem a tűzcsapás adatait és felvettem a kapcsolatot a harci helikopterekkel. Áadtam az adatokat a vezér madárnak, melyet Hal Wade és Randy Jones főtörzszászlósok vezettek. Az adat a következő volt: „040 és 270 fok, 100 méter”. Az FO csak 50 métert kért, de én hozzátettem még 50 biztonsági métert, mivel nem láttam a helyzetét, hogy kellőképpen irányítsam a támadást. A célpontadatok azt árulták el nekem és a pilótának is, hogy az ellenség nagyon közel van hozzá mindkét oldalon. Áadtam mindenkinek az információt, hogy vegyék elő a narancssárga VS-17-es lapokat, hogy lássanak minket a pilóták.

A vezér helikopter bátran felfedte magát és „szárazon” átrepült az ellenséges tűzön keresztül, anélkül, hogy tüzelne azért, [hogy] megbizonyosodjon róla, hol is vannak a barátságos elemek, mielőtt tüzet nyitna. Közöltem vele, hogy jó az irányzék és ellenségek vannak az elkülönült alegységeink között. A következő berepülése során a vezér madár tüzet nyitott mind az automata fegyverével, mind a 2.75 hüvelykes rakétaival, melyeket eddig nem használhatott. A helikopterek tűzérjének hatalmas hatása volt, egyeztettem az FO-val, hogy biztos legyen benne, célt talált a tűz. Azt mondta, hogy igen pontos volt a tűz, én azt mondtam a vezér harci helikopternek, hogy „folytassák a lefogást, hatásos tűz” vagyis más szavakkal nyomassátok, és ne hagyjátok abba!

Miután szabadjárá engedtem a helikoptereket, teljesen szétverték az ellenséget a roncs körül, tőlünk északra. Úgy gondolom, ez volt a csata döntő pontja, mivel a szomáliaiak támadását elég ideig megtörtük, hogy összeszedjük a sérülteket, bevédjük a kerületet és összekapcsoljuk az elszeparált alegységeinket. A helikoptereknek intézett üzenet közben egy ismeretlen hang tört be a hálóba. Annak a helikopternek a hívó jelét használta, melyen én utaztam az elmúlt két hónapban, és amely a csatába hozott ma délután. A hang azt mondta, lezuhantak, nagyjából egy mérföldre a célépülettől délre és segítség-re van szükségük.

Ugyanúgy, mint Oszmán Atto elfogásakor, most is az én helikopteremet hívták be a lelőtt mesterlövész helikopter helyére. Út közben azonban ezt a helikoptert is eltalálta egy RPG és lezuhant. Ez nem sokkal az első helikopter lezuhanása után történt, nagyjából 1620-kor. A Támadó Erő és járműszakasz minden tagja keservesen harcolt az első lezuhant helikopter körül. A második mesterlövész madár megtisztította a célterületet, hogy a harci helikopterek bejöhessenek.

A fedélzeten lévő két mesterlövész, SFC Gary Gordon és MSG Randy Shugart (sic!) azonnal engedélyt kértek, hogy leszállhassanak a második lelőtt helikopternél azzal a céllal, hogy segítsenek a sérült legénységnek. Ezt kezdetben megtagadta a parancsnoki és irányító madár, de amint rájöttek, hogy nincs más alternatíva, hamarosan engedélyt kaptak a leszállásra. Eljutottak a második lezuhant helikopterig és elsősegélyt adtak a sérült legénységnek. Ennél a pontnál volt az, hogy egyikük elvette Durant túlélő rádióját, átkapcsolt a tüztámogató hálóra és segítséget kért, amit én kaptam meg. Áadtam a hívást a parancsnoki és irányító hajónak (sic!). Azt a parancsot

kaptam, hogy közöljem velük, a 10. hegyi hadosztálytól kértek és kaptak felmentő menetoszlopot, mely már úton van és tartanak ki. Mivel épp tűzcsapás közben voltam, hirtelen kellett abbahagynom a beszélgetést. Nem tudhattam előre, hogy ez lesz az utolsó beszélgetés, melyet életükben hallanak.

Mindössze mesterlövész puskájukkal és a személyi fegyvereikkel Shugart (sic!) és Gordon a halálukig harcoltak és védték a sebesülteket. Mindkettőjüket lerohanták és megölték, ahogy a sebesülteket is. Egyedül Michael Durant élte túl, ő is csak az éppen a helyszínen tartózkodó Oszmán Atto fia¹⁵⁹ közbenjárásával, mivel neki élő túsza volt szüksége, hogy legyen reménye kiváltani az apját. A két fedélzeti lövész, aki meghalt, Tom Fields és Bill Cleveland őrmesterek, legjobb bajtársaink voltak az elmúlt két hónapban. Shugart (sic!) és Gordon merész helytállásukért megkapják a Becsület Érdemérmét.

Miközben Shugart (sic!) és Gordon azért küzdöttek, hogy megmentse a helikopterem legénységét, a mi járműszakaszunk a saját elkeseredett harcát vívta. Nem találtak a lezuhant helikopterhez tiszta utat, ezért az ellenséges utcákon kellett keresztülmenniük, golyók és rakéták zápora között. A rangerek és a felszálló támadók¹⁶⁰, akik kísérték a PC-t, viszonozták a tüzet az .50-esekkel és MK19-esekkel igen hatásosan. Kitartásuknak azonban ára volt, mivel folyton eltorlaszolták útjukat és rossz irányba terelték őket: négy ranger és egy támadó meghalt a megpróbáltatások alatt. Csak miután elkezdtek kifogyni, elvesztették járműveik felét és majdnem minden ember megsérült, indult el a szakasz vissza a reptérre.

A támadó erő a lezuhant helikopternél kapott néhány másodpercet a harci helikopterek révén és ezt ki is használta. Egy sor épületet megtisztított a lezuhant helikopter körül, de a rangerek még mindig harcoltak a somáliaiakkal, akik közelebb merészkedtek és minden oldalról támadtak. A városi hadviselés egyik dilemmája az, hogy nem számít, hány épületet tisztítasz meg, mindig lesz a közelben egy épület, ami nincs biztosítva. Ez lehetővé teszi a bátor és fegyelmezett

---

¹⁵⁹ Nem találtam arra vonatkozó megerősítést, hogy valóban Oszmán Atto fia lett volna, aki megmentette Durant életét. Ezt Durant se említi a vele készült interjúkban. Sokkal valószínűbb, hogy az SNA egy tisztje vagy körzetparancsnoka akart foglyot ejteni Aidid számára.

¹⁶⁰ A Delta Force operátorait jelöli.

ellenségnek, hogy közel kerüljön a pozícióhoz. Pontosan ez történt velünk délután 1730-kor.

Az utcán kellett maradnom, hogy irányítsam a kezdeti helikoptertámadásokat. Sebezhetőségem csökkentése érdekében úgy helyezkedtem el, hogy egy emelkedő volt velem szemben a párkányok előtt. Továbbá egy útmenti bódében találtam menedéket mely, hullámos acélból volt. Egy perc sem telt el, miután parancsot adtam a helikoptereknek a támadásra, mikor éreztem, hogy a bal oldalam felől több golyó is áttört a bodega oldalán. Mivel volt mögöttem néhány ranger, megpróbáltam kiáltani a baráti jelet „Ranger”. Mielőtt azonban ki tudtam volna mondani, a harmadik golyó eltalálta a lábam alsó részét. A lábam szó szerint felrobbant a becsapódástól és összeaprítódott térd és boka között. Azonnal eldöntöttem, hogy nem számít, honnan jött a tűz, ki kell jutnom a bodegából, ezért megpróbáltam magam elvoncsolni az épületbe, melyben a támadók voltak tőlem jobbra, nagyjából 10 méterre. Még mindig tűz alatt voltam szemből és lassan haladtam, mikor egy szanitéc az egyik támadó csapatból kiszaladt az ajtón az ellenséges tűzön keresztül és biztonságba húzott.

Akkor nem vettem észre, de később elmondták, hogy egy szómáliai fegyveres belopózott az épületbe a bal oldalon, felbukkant a fal mögött és leadott egy sorozatot a parancsnoki alegységre, mely 10 lábra¹⁶¹ sem volt tőle. Mikor a szanitéc kiszaladt értem, a fegyveres visszabújt a fal mögé. Az egyik támadó ekkor egy M203-as gránátvetővel lyukat robbantott a falba és hatástalanította a fegyverest.

Az épületen belül a szanitéc elállította a vérzést a szétment lábamból és stabilizálta. Aztán adott nekem egy syrette morfiumot, mivel nagyon fájt. A morfium hamarosan hatott és elhelyeztek egy izraeli hordágyon. Több sérült is érkezett és a családot, aki a házban volt, elküldték az útból a ház belsejébe.

Ahogy dúlt kint a csata, egyre sötétebb lett és a harci helikopterek folyamatosan tüzeltek. Nagyon közel kellett löniük, hogy az ellenséget ki tudják irtani, aki még mindig nagyon közel volt hozzánk. Vélhetően hatásosabbak voltak a nagyjából 100 méterről érkező osztag méretű csoportok ellen, akik megpróbálták közeledni hozzánk. A helikopterek nagyon hatásosak voltak, mivel éjjellátót hasz-

---

¹⁶¹ Nagyjából 3 méter.

náltak a pilóták és halálos pontossággal céloztak, húszasával hatástalanították a szómálieiakat a pilóták a kerületen kívül.

A reptéren lévő rangerekhez végre csatlakoztak a 10. hegyi hadosztály egységei és újraformálták a konvojt az újabb felszabadítási kísérletre. Ezúttal a konvojt pakisztáni tankok és maláj páncélautók támogatták. Már távolról hallottuk a konvoj közeledését, a folyamatos pusztítás egyre hangosabb lett. Végre a hajnali órákban ideért a felmentő sereg. A malájok a Condor páncélautókkal az épület előtt álltak meg, melyben én is voltam. Ahogy elkezdett pirkadni, engem és a többi sérült rangert is hátraraktak. A SAR csoport egyik gondja a lezuhant helikopternél az volt, hogy Cliff Wolcott teste a roncs alatt volt. Most egy HMMV-t és láncokat használva a testét kiszakították a roncs alól és megszerezték. Miközben ez történt, mi a páncélkocsikban ültünk. Most, hogy Wolcott teste kiszabadult, gyorsan a város keleti részébe mentünk, ahol a pakisztániak voltak egy régi labdarúgó-stadionban. A sérülteket hordágyakon egymás mellé rakták a pálya oldalvonalára mellett mindkét oldalon. A medevac (sic!) madarak folyamatosan repültek. Ekkor már majdnem 17 órája eltaláltak. A következő járatra felraktak, ami elvitt a 46. orvosi zászlóalj MASH-szerű kórházába. Hamarosan elkezdtem a hosszú hazáig tartó repülést, mely a Walter Reed Katonai Kórházközpontban ért véget. Mikor a helikopterek a 46.-tól elvittek a mogadishui reptérre, a C-141-es, amellyel hazajöttem, már a bázis mellett parkolt. Sok volt a sérült, majdnem mind a TF Rangerből. Bajtársaink kijöttek a bázisról és mondták a szanitécnek, hogy majd ők felraknak minket a gépre. A parancsnok minden hordágyhoz odament és imádkozott értünk, majd felvittek a gépre bajtársaink sorfala között. A második lezuhant helikopterben maradt bajtársaink holttestét négy napos kutatás után sikerült megtalálni. Michael Durant nagyjából 10 nap múlva térhetett vissza. Aznap, mikor elhagytuk a repteret, egy aknavető-támadás során még egy ranger meghalt. Mindent összevetve a TF Ranger 18 embert veszített, 85 fő megsebesült.¹⁶² A legkisebb szómáliei veszteségbecslés 300 halott és 1000 sérült körül volt. A célépületben elfogott személyek közül sokan rajta voltak a legkeresettebb személyek listáján, beleértve Sziádot és Szalad Elmit, az elfogott személyek közül kettőt klántársaik lőttek le, mikor tüzet nyitottak a konvojra.

---

¹⁶² Ez az október 3–4-i bevetés vesztesége.

A csata után a Clinton adminisztráció elkezdett tárgyalni az SNA-val. Az SNA egyik legfontosabb követelése az Aidíd elleni hajtóvadászat beszüntetése volt és a TF Ranger kivonása Szomáliából. Cserébe Aidíd beszállna a béketárgyalásokba. A TF Ranger október végén visszatért az Egyesült Államokba.